

Briuselis, 2013 07 11
COM(2013) 516 final

2013/0239 (COD)

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 1013/2006 dėl atliekų vežimo

{SWD(2013) 267 final}

{SWD(2013) 268 final}

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

Atliekų vežimo reglamentu (Reglamentu (EB) Nr. 1013/2006¹, toliau – AVR) nustatyti atliekų vežimo ES viduje ir tarp ES ir trečiųjų šalių reikalavimai, skirti aplinkai apsaugoti. AVR pavojingoms atliekoms yra nustatytos griežtesnės taisyklės, nei nepavojingoms atliekoms.

Bet koks pavojingų atliekų eksportas į EBPO nepriklausančias šalis ir bet koks šalinimui skirtų atliekų eksportas į ES ir (arba) ELPA nepriklausančias šalis yra draudžiamas (AVR 34 ir 36 straipsniai). AVR draudimu eksportuoti pavojingas atliekas į EBPO nepriklausančias šalis įgyvendinamas JT Bazelio konvencijoje numatytas ir nuo 1995 m. taikomas eksporto draudimas. Nepavojingas atliekas leidžiama eksportuoti naudojimo operacijoms EBPO nepriklausančiose šalyse su sąlyga, kad jos bus tvarkomos aplinkai saugiu būdu, t. y. tokiu būdu, kuris iš esmės atitinka ES taikomas taisykles².

Europos Sąjungoje laisvo judėjimo principas taikomas visų naudojimui skirtų atliekų vežimui.³ Nepavojingų medžiagų vežimui netaikomi išankstinio pranešimo reikalavimai, toks vežimas turi atitikti tik bendruosius informacijos reikalavimus (AVR II–IV dalys). Tiek naudojimui, tiek šalinimui skirtų atliekų vežimui taikomi išankstinio raštiško pranešimo ir leidimo reikalavimai. Tačiau naudojimui skirtų atliekų vežimui kompetentingos institucijos gali paprieštarauti tik dėl aplinkosaugos priežasčių, nustatytų AVR 12 straipsnyje.

Nustatytos konkrečios pareigos, susijusios su pareiga atsiimti atliekų siuntas, kurios yra neteisėtos arba kai vežimo negalima užbaigti kaip numatyta (AVR 22–25 straipsniai).

AVR 50 straipsnyje pateikiama bendroji nuostata dėl vykdymo užtikrinimo, kuria nustatoma, kad valstybės narės numato vienetų ir įmonių patikrinimus pagal Direktyvos 2008/98/EB (Pagrindų direktyvos dėl atliekų) patikros reikalavimus ir kad valstybės narės gali tikrinti transportavimą keliais, uostuose ir pan. arba vėliau, kai atliekos jau atvežtos į naudojimo ar šalinimo įrenginį. Kitokią kontrolę valstybės narės vykdo savo nuožiūra. AVR nėra jokių konkrečių nuostatų, kaip reikėtų atlikti patikrinimus; joje tik nustatyta, kad „[a]tliekų vežimo patikra apima dokumentų tikrinimą, tapatybės patvirtinimą ir prireikus fizinę atliekų patikrą“.

Dėl to, kad tikrinimo reikalavimai AVR taip bendrai suformuluoti, tarp valstybių narių yra daug skirtumų. Kai kurios jų sukūrė išsamias, sklandžiai veikiančias patikrinimų sistemas, orientuotas arba į atliekų siuntas uostuose, arba į atliekų gamintojų ir rinkėjų veiklos vietas, kitos turi didelių su vykdymo užtikrinimu susijusių problemų, joms trūksta tinkamos struktūros ir išteklių, kad galėtų kontroliuoti atliekų srautus ir vykdyti patikrinimus. Dėl tokios padėties yra „prašokami“ uostai – siųsdami atliekas neteisėtų atliekų eksportuotojai renka valstybių narių, kuriose kontrolė silpniausia, uostus. Jei kurioje nors valstybėje narėje vykdymas sugriežtinamas, neteisėti eksportuotojai eksportą perkelia į kitą valstybę narę. Taigi

¹ Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1013/2006 dėl atliekų vežimo, OL L 190, 2006 7 12, p. 1.

² AVR 18, 49 straipsniai ir VII priedas. Dar žr. 2012 m. liepos 23 d. Komisijos reglamentą (EB) Nr. 674/2012, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 1418/2007 dėl tam tikrų naudojimui skirtų atliekų eksporto į tam tikras EBPO nepriklausančias šalis.

³ Iš privačių namų ūkių, įskaitant kitus tokių atliekų gamintojus, surinktoms mišrioms komunalinėms atliekoms (20 03 01 atliekų įrašas) pagal AVR 3 straipsnio 5 dalį taikomos tos pačios nuostatos, kaip ir šalinimui skirtų atliekų vežimui. Atvežamoms atliekoms, skirtoms naudojimo operacijoms priskiriamiems deginimo įrenginiams, taikomos Direktyvos 2008/98/EB (Pagrindų direktyvos dėl atliekų) 16 straipsnyje nustatytos specialios taisyklės.

veiksminga neteisėto atliekų vežimo prevencija galima tik tuo atveju, jei visose valstybėse narėse bus vykdoma pakankama kontrolė.

Daugiausia problemų kelia toks neteisėtas atliekų vežimas, kai vežamos pavojingos atliekos ir atliekos, neteisėtai vežamos išpilti arba tvarkyti standartų neatitinkančiu būdu. Neteisėtai atvežtų atliekų išpylimas arba reikalavimų neatitinkantis jų tvarkymas turi rimtų pasekmių aplinkai ir žmonių, gyvenančių išpylimo ir (arba) tvarkymo zonos apylinkėse, sveikatai. Iš išmestų atliekų ištekęsios medžiagos gali padaryti žalos dirvožemiui ir vandens srautams, užteršti orą, išskirdamos, pvz., sunkiuosius metalus ir patvariuosius organinius teršalus. Jei paskirties šalių perdirbimo standartai ar pajėgumas nėra tinkami, galimi pavojai aplinkai ir sveikatai tiesiog eksportuojami į kitas pasaulio vietas. Tuo taip pat prisidedama prie visuotinio atšilimo ir ozono sluoksnio ardymo.

Šiuo siūlomu teisės aktu bus remiami ir grindžiami valstybių narių atliekami patikrinimai siekiant išaiškinti minėtus probleminius ir labai pavojingus atliekų srautus. Valstybės narės atlieka rizikos vertinimus, apimančius konkrečius atliekų srautus ir neteisėto vežimo šaltinius, atsižvelgdamos į tokius žvalgybos duomenis, kaip policijos tyrimai ir nusikalstamos veiklos analizė. Kasmet remiantis rizikos vertinimais atrenkami ir metiniuose patikrinimų planuose pateikiami patikrinimų prioritetai. Šie planai skelbiami viešai. Inspektoriai atsižvelgia į patikrinimų planus ir pagal atitinkamas pasiūlymo nuostatas iš įtariamų neteisėtų atliekų eksportuotojų pareikalauja įrodymų.

Neteisėtas atliekų vežimas – rimta, dažnai pasitaikanti problema. AVR numatytas pavojingų atliekų ir šalinimui skirtų atliekų eksporto draudimas dažnai apeinamas. Eksportuojamos pavojingos atliekos dažnai ženklinamos kaip naudotos prekės, o šalinimui skirtos atliekos kaip atliekos, kurios bus panaudotos. Šie duomenys pasitvirtino „aplinkos apsaugos įstatymų, tarpvalstybinio atliekų vežimo įgyvendinimo ir vykdymo tinklui“ (IMPEL-tfs) su Komisijos parama atlikus bendrus patikrinimus; paaiškėjo, kad dėl neteisėto atliekų vežimo AVR nesilaikoma labai dažnai. Vykdydamos bendrus patikrinimus 2008 m. spalio mėn.–2010 m. lapkričio mėn. 22 valstybės narės tikrino ir teikė ataskaitas apie transportavimą kelių transportu ir uostuose (atlikta daugiau kaip 20 000 transporto patikrinimų ir daugiau kaip šimtas bendrovių patikrinimų)⁴. Atsižvelgiant į bendrą per tą laikotarpį patikrintų atliekų siuntų iš ES ir jos viduje kiekį (3 454) ir į bendrą pažeidimų skaičių (863), bendras apytikslis reikalavimų nesilaikymo rodiklis yra apie 25 %.

2011 m. atliktame tyrime įvertintas neteisėtų siuntų kiekis tonomis kaip dalis bendro pervežto atliekų kiekio ES viduje ir už jos ribų⁵. Atlikus šį tyrimą padaryta išvada, kad jei neteisėtos būtų tik 1 % visų atliekų siuntų, bendras neteisėtai vežamų atliekų kiekis būtų 2,8 mln. tonų per metus.

Neteisėtam atliekų vežimui iš ES dažnai sąlygas sudaro nekontroliuojami surinkimo, saugojimo ir rūšiavimo įrenginiai, kuriuose neteisėti operatoriai įgyja atliekų ir jas neteisėtai veža į besivystančias šalis. 2011 m. Europolo atliktame tyrime⁶ padaryta išvada, kad siekiant nuslėpti galutines atliekų vežimo vietas ir sukliudyti teisėsaugos pastangoms nustatyti atliekų šaltinių įmones, dažnai naudojamos tarpinės saugojimo vietos.

⁴ Išsami IMPEL bendrų patikrinimų ataskaita skelbiama: <http://impel.eu/wp-content/uploads/2012/01/IMPEL-TFS-EA-II-Project-Final-report-adopted-v1-4.pdf>.

⁵ *Assessment and guidance for the implementation of EU waste legislation in Member States* (ES atliekų srities teisės aktų įgyvendinimo valstybėse narėse vertinimas ir rekomendacijos), BiPRO, 2011 m. lapkričio 16 d., <http://ec.europa.eu/environment/waste/shipments/reports.htm>.

⁶ *Europol's EU organised crime assessment* (ES organizuoto nusikalstamumo įvertinimas), 2011 m. balandžio 28 d., p. 30. <https://www.europol.europa.eu/>.

Eksportuojant atliekas (elektros ir elektroninės įrangos atliekas, nebenaudojamas transporto priemonės, plastiką, popierių ir įvairias pavojingas atliekas) į Afrikos ir Azijos šalis svarbus vaidmuo tenka šiaurės vakarų ES daliai (Antverpeniui, Hamburgui, Havrui ir Roterdamui). Kadangi iš šių uostų iš ES (ir teisėtai, ir neteisėtai) išsiunčiami dideli kiekiai atliekų, juose kontrolė atliekama dažniau, turbūt todėl aptinkama daugiau neteisėtai vežamų atliekų.

Jei vykdymo užtikrinimas būtų veiksmingas ir vežamos atliekos būtų tikrinamos, ne tik būtų lengviau išvengti didelio poveikio aplinkai ir sveikatai dėl neteisėtai vežamų atliekų, bet būtų sutaupyta ir daug sąnaudų, o valstybės narės ir pramonė gautų tiesioginės ekonominės naudos. Finansinė geresnio vykdymo užtikrinimo nauda apima ir nepatirtas valymo ir grąžinimo į kilmės šalį išlaidas. Pvz., iš neseniai atlikto tyrimo paaiškėjo, kad pradėjus griežtesnį vykdymo užtikrinimą Roterdamo uoste pagerėjo perdirbtų atliekų kokybė ir padidėjo jų kiekis, nes atliekos buvo vežamos teisėtais kanalais į įrenginius, kuriuose naudojami geresni tvarkymo metodai. Sustiprinus patikrinimus Roterdamo uoste taip pat sukurtos 22 darbo vietos – muitinėje, patikrų dalyje ir atliekų tvarkymo įrenginiuose⁷.

2010 m. birželio 3 d. išvadose Taryba paragino Komisiją, *inter alia*, apsvarstyti galimybę sugriežtinti ES reikalavimus, pagal AVR taikomus vykdomiems patikrinimams ir patikroms vietoje. Reaguodama Komisija išsamiau įvertino šį klausimą ir parengė *ex ante* poveikio vertinimą pagal savo poveikio vertinimų gaires.

2. KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI

2011 m. sausio 25 d. Komisija, laikydamosi minimalių konsultacijų standartų, savo svetainėje EUROPA pradėjo internetines konsultacijas su suinteresuotosiomis šalimis. Konsultacijose naudodamosi bendra interneto prieiga vienuolika savaičių galėjo dalyvauti visos suinteresuotosios šalys⁸. Per šias konsultacijas 65 nuomos pateikė 18 valstybių narių valdžios institucijos, viena EEE šalies institucija, 25 pramonės organizacijos, penkios privačios įmonės, dvi viešosios organizacijos, trys NVO ir 11 asmenų⁹. Dauguma suinteresuotųjų šalių (90 % respondentų) labai palankiai įvertino ES teisės aktų reikalavimus, taikomus pervežamų atliekų patikrinimams.

Per 2012 m. viešas konsultacijas dėl teisės aktų, kuriais apsunkinama MVĮ padėtis, išreikštas susirūpinimas tuo, kad AVR nesudarytos sąlygos bendrai atliekų utilizavimo ir perdirbimo rinkai sukurti, kadangi šio akto įgyvendinimas ir aiškinimas įvairiose valstybėse narėse nevienodas, ir paraginta dėti papildomas pastangas vienodam AVR įgyvendinimui užtikrinti, daugiau dėmesio skiriant pavojingoms atliekoms ir mažiau – neprobleminėms atliekoms. Be to, išreikštas susirūpinimas tuo, kad reikėtų toliau paprastinti atliekų pervežimo tarp valstybių narių procedūras, priimančiosios valstybės narės valdžios institucijoms pavedant atliekų tvarkymo įrenginių tikrinimą ir vertinimą.

⁷ Tyrimas *Implementation of EU waste legislation for green growth* (ES atliekų srities teisės aktų įgyvendinimas vardan ekologiškai tvaraus augimo), BioIntelligence Service, 2011 m., <http://ec.europa.eu/environment/waste/studies/pdf/study%2012%20FINAL%20REPORT.pdf>.

⁸ *Inspection requirements for waste shipments* (Vežamų atliekų tikrinimo reikalavimai), 2009 m. rugpjūčio 12 d. galutinė ataskaita, Biointelligence, <http://ec.europa.eu/environment/waste/shipments/reports.htm>; ir *Environmental, social and economic impact assessment of possible requirements and criteria for waste shipment inspections, controls and on-the-spot-checks* (Vežamų atliekų tikrinimo, kontrolės ir patikrų vietoje galimų reikalavimų ir kriterijų poveikio aplinkai, socialinio ir ekonominio poveikio įvertinimas), 2010 m. birželio 4 d. galutinė ataskaita, Biointelligence SA, <http://ec.europa.eu/environment/waste/shipments/reports.htm>.

⁹ <http://ec.europa.eu/environment/waste/shipments/news.htm>.

Šiuo siūlomu vežamų atliekų patikrinimo teisės aktu siekiama užtikrinti vienodesnį AVR įgyvendinimą, nustatant būtiniausius tikrinimo reikalavimus visoje ES ir daugiausia dėmesio skiriant probleminių atliekų srautams¹⁰. Pagal AVR jau numatyta supaprastinta naudoti skirtų atliekų vežimo procedūra, palyginti su procedūra, taikoma vežant šalinti skirtas atliekas. Tačiau kadangi tikrinimo procedūros nėra suderintos, atliekų vežimo vidaus rinka veikia netinkamai. Siekiant tinkamo vidaus rinkos veikimo būtina visoje ES veiksmingai tikrinti vežamas atliekas. Dėl labai skirtingos vykdymo užtikrinimo praktikos nesudaromos vienodos sąlygos, todėl įstatymams nusižengiančios įmonės įgyja ekonominio pranašumo. Taigi dideli neteisėtai vežimų atliekų mastai kenkia teisėtai veikiantiems atliekų tvarkymo ir šalinimo sektoriams. Deramas AVR taikymas visoje ES sustiprintų ekonominės veiklos vykdytojų pasitikėjimą ir tikėjimą atliekų vežimo sistema. Tai paskatintų atliekų perdirbimo ir tvarkymo įmones investuoti ir kurti naujas darbo vietas.

Atliekų tvarkymo įrenginių *tikrinimas* yra valstybės narės, kurioje tie įrenginiai yra, valdžios institucijų užduotis. Tačiau atliekas išsiunčiančiosios valstybės narės kompetentinga institucija turi būti pajėgi *įvertinti*, kaip atliekos bus tvarkomos priimančiosios valstybės narės įrenginiuose. Pavyzdžiui, išsiunčiančiosios valstybės narės valdžios institucija, ištyrusi atliekų pobūdį, gali padaryti išvadą, kad tų atliekų tvarkyti priimančiosios valstybės narės įrenginiuose pagal AVR 11–12 straipsnius neįmanoma. Toks įvertinimas turi būti atliktas *iki* išvežant atliekas iš išsiunčiančiosios valstybės narės, nes, priešingu atveju, neteisėto atliekų vežimo išvengti neįmanoma. Jei atliekos vežamos neteisėtai, išsiunčiančiajai valstybei narei gali tekti padengti sąnaudas, *inter alia*, už grąžinamų atliekų priėmimą. Todėl atliekų tvarkymo įrenginių *vertinimo* palikti vien priimančiosios valstybės narės valdžios institucijoms nereikėtų.

Komisijos atliktame šio teisės akto pasiūlymo *ex ante* poveikio vertinime nagrinėtos kelios galimybės pagerinti patikrinimus ir AVR vykdymo užtikrinimą. ES „aplinkos apsaugos įstatymų, tarpvalstybinio atliekų vežimo įgyvendinimo ir vykdymo tinklas“ (IMPEL-tfs), valstybių narių institucijos ir įvairios suinteresuotųjų šalių grupės glaudžiai bendradarbiavo rengiant tyrimus, vykdytus siekiant pagrįsti vertinimą.

Atlikus vertinimą padaryta išvada, kad veiksmingiausias su neteisėtu atliekų vežimu susijusių problemų sprendimo būdas būtų ES teisinių reikalavimų ir rekomendacijų derinys. Be to, šio būdo gryniosios sąnaudos būtų mažiausios, o ekonominis ir socialinis poveikis bei poveikis aplinkai – teigiamiausias. Jį pasirinkus būtų išvengta daug valymo ir grąžinimo į tėvynę sąnaudų, be to, valstybės narės, per kurias vykdomas atliekų tranzitas, išvengtų netiesioginių sąnaudų. Suderinus teisės aktus naudotos gautų ir pramonė. Jei daugiau atliekų būtų nukreipiama teisėtais kanalais, būtų optimizuoti procesai, pagerinti rūšiavimo metodai, pagerėtų atliekų kokybė. Dėl teisinio reikalavimo sustiprinti patikrinimus taip pat galėtų būti sukurta naujų darbo vietų ir išvengta darbo vietų perkėlimo už ES ribų.

Atliekant poveikio vertinimą apytiksliai apskaičiuotos sąnaudos, kurios tektų toms valstybėms narėms, kuriose nėra tinkamų patikrinimų sistemų (pvz., dėl samdomų darbuotojų, naujinamos infrastruktūros ir patikrinimų). Visoje ES šios sąnaudos sudarytų apie 4 mln. EUR per metus, tačiau jas kompensuotų ekonominė ir socialinė nauda ir (arba) jos būtų dengiamos iš surinktų baudų. Iš poveikio vertinimo matyti, kad reikiami papildomi patikrinimai atsipirktų net tuo atveju, jei vidutinio dydžio baudos būtų skiriamos po mažiau negu 1 % visų per metus atliktų patikrinimų.

Poveikio vertinime nustatyta, kad iš siūlomų teisinių priemonių svarbiausia yra patikrinimų planavimas. Antra pagal svarbumą problemos sprendimo priemonė – galimybė valstybių narių

¹⁰ Dar žr. Komisijos komunikatą dėl paskesnių veiksmų po Didžiojo dešimtuko konsultacijų su MVĮ dėl ES teisės aktu.

kompetentingoms institucijoms pareikalauti įtariamų neteisėtų atliekų eksportuotojų pateikti įrodymus, kad būtų galima patikrinti pervežimo teisėtumą, kitos mažėjimo tvarka – gamintojų įrenginių kontrolė ir valdžios institucijų mokymas.

3. TEISINIAI PASIŪLYMO ASPEKTAI

Šio pasiūlymo 1 straipsnio 3 dalies b punktu iš dalies keičiamas AVR 50 straipsnis, nustatant vežamų atliekų patikrinimų planavimo reikalavimus.

1 straipsnio 3 dalies c punktu į 50 straipsnį įtraukiama galimybė valstybių narių kompetentingoms institucijoms pareikalauti įtariamų neteisėtų atliekų eksportuotojų pateikti įrodymus, kad būtų galima patikrinti pervežimo teisėtumą. Tokie įrodymai gali būti susiję su tuo, ar medžiaga arba daiktas yra „atliekos“, ar ne, ar siunta skirta naudojimui ar šalinimui, arba su paskirties šalies įrenginiuose taikomų konkrečių atliekų tvarkymo metodų ir standartų pobūdžiu, siekiant įvertinti atitiktį AVR 49 straipsniui.

1 straipsnio 2 ir 4 dalimis AVR suderinamas su Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 290 straipsniu pagal Komisijos įsipareigojimą peržiūrėti nuostatas, susijusias su reguliavimo procedūra kiekvienoje priemonėje, kurią ji ketina keisti.

Šio pasiūlymo 2 straipsniu numatyta, kad reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* ir taikomas nuo [xxxx m. sausio 1 d. arba xxxx m. liepos 1 d. priklausomai nuo to, kuri data yra ankstesnė praėjus bent šešiems mėnesiams po reglamento įsigaliojimo].

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Netaikoma.

5. NEPRIVALOMI DUOMENYS

Netaikoma.

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS**kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 1013/2006 dėl atliekų vežimo**

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,
atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 192 straipsnio 1 dalį,
atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,
perdavus teisės akto projektą nacionaliniams parlamentams,
atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę¹¹,
atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę¹²,
taikydami įprastą teisėkūros procedūrą,
kadangi:

- (1) 2006 m. birželio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 1013/2006 dėl atliekų vežimo¹³ siekiant apsaugoti aplinką nustatyti atliekų vežimo ir Sąjungos viduje, ir tarp valstybių narių ir trečiųjų šalių reikalavimai. Tačiau valstybių narių kompetentingų institucijų atliekamame vykdymo užtikrinime ir patikrinimuose nustatyta spragų, kurių viena priežasčių – aiškių reglamento nuostatų šiais klausimais trūkumas;
- (2) norint sukurti pajėgumus, kurių reikia vežamoms atliekoms tikrinti ir veiksmingai užkirsti kelią neteisėtam vežimui, būtinas tinkamas vežamų atliekų patikrinimų planavimas. Todėl Reglamento (EB) Nr. 1013/2006 50 straipsnio nuostatas dėl vykdymo užtikrinimo ir patikrinimų reikėtų sugriežtinti ir taip užtikrinti, kad patikrinimai būtų reguliariai vykdomi ir nuosekliai planuojami. Planavimas turėtų apimti daug svarbių elementų, įskaitant rizikos vertinimus, strategijas, tikslus, prioritetus, planuojamų patikrinimų skaičių ir rūšis, užduočių paskyrimą, institucijų bendradarbiavimo priemonės ir nuostatas dėl inspektorių mokymo;
- (3) valstybių narių kompetentingų institucijų galimybei pareikalauti įtariamų neteisėtų atliekų eksportuotojų pateikti įrodymus, kad būtų galima patikrinti pervežimo teisėtumą, Sąjungoje taikomos skirtingos taisyklės. Tokie įrodymai gali būti susiję su tuo, ar medžiaga arba daiktas yra atliekos pagal Reglamento (EB) Nr. 1013/2006 apibrėžtį, arba su tuo, ar atliekos bus vežamos į aplinkai nekenksmingus įrenginius pagal reglamento 49 straipsnį. Todėl reglamento 50 straipsniu reikėtų nustatyti galimybę valstybių narių kompetentingoms institucijoms pareikalauti įtariamų neteisėtų atliekų eksportuotojų pateikti įrodymus, kad būtų galima patikrinti pervežimo teisėtumą;

¹¹ OL C , , p. .

¹² OL C , , p. .

¹³ OL L 190, 2006 7 12, p. 1.

- (4) neteisėtai vežamos atliekos paprastai atsiranda iš nekontroliuojamo surinkimo, saugojimo ir rūšiavimo įrenginių. Todėl reikėtų nustatyti tokių atliekų vietų tikrinimo reikalavimus;
- (5) įsigaliojus Lisabonos sutarčiai, Komisijai Reglamentu (EB) Nr. 1013/2006 suteiktus įgaliojimus reikia suderinti su Sutarties 290 straipsniu;
- (6) Komisijai turėtų būti suteikti įgaliojimai priimti teisės aktus pagal Sutarties 290 straipsnį, siekiant priimti techninius ir organizacinius reikalavimus, taikomus praktiniam keitimuisi elektroniniais duomenimis. Ypač svarbu, kad Komisija parengiamųjų darbų metu tinkamai konsultuotųsi, įskaitant konsultacijas ekspertų lygiu;
- (7) atlikdama su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą ir rengdama jų tekstus, Komisija turėtų užtikrinti, kad atitinkami dokumentai būtų vienu metu, laiku ir tinkamai perduodami Europos Parlamentui ir Tarybai;
- (8) Komisija gali priimti gaires reglamento 12 straipsnio 1 dalies g punktui įgyvendinti, reglamento 15 straipsnio taikymo gaires, nurodymus kompetentingų institucijų bendradarbiavimui neteisėto vežimo klausimais, tolesnius nurodymus dėl kalbų vartojimo, tolesnį reglamento II dalies procedūrinių reikalavimų aiškinimą dėl jų taikymo atliekų eksportui iš Bendrijos, importui į Bendriją ir tranzitui per ją;
- (9) todėl Reglamentas (EB) Nr. 1013/2006 turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeistas;
- (10) šis reglamentas turėtų būti taikomas nuo [xxxx] m. sausio 1 d. arba [xxxx] m. liepos 1 d. priklausomai nuo to, kuri data yra ankstesnė praėjus bent šešiesiems mėnesiams po reglamento įsigaliojimo, kad valstybės narės ir įmonės turėtų pakankamai laiko pasirengti taikyti reglamento 50 straipsniu nustatytas priemones,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Reglamentas (EB) Nr. 1013/2006 iš dalies keičiamas taip:

1) 2 straipsnis papildomas šia 36 dalimi:

„36. pakartotinis naudojimas – operacija, kurios metu produktai ar sudėtinės dalys, kurie nėra atliekos, vėl naudojami tam pačiam tikslui, kuriam buvo sukurti.“

2) 26 straipsnis papildomas šia 5 dalimi:

„5. Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus pagal 59 straipsnį dėl techninių ir organizacinių reikalavimų, skirtų praktiškai įgyvendinti keitimąsi elektroniniais duomenimis pateikiant dokumentus ir informaciją.“

3) 50 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 2 dalis pakeičiama taip:

„2. Valstybės narės, kaip šio reglamento vykdymo užtikrinimo priemonės, numato, *inter alia*, subjektų ir įmonių patikrinimus pagal 2008 m. lapkričio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2008/98/EB dėl atliekų¹⁴ 34 straipsnį ir atliekų vežimo ar susijusio naudojimo ar šalinimo tikrinimus iš anksto nepranešus.“

¹⁴ OL L 312, 2008 11 22, p. 3.

b) straipsnis papildomas 2a dalimi:

„2a. Valstybės narės užtikrina, kad jų kompetentingos institucijos sudarytų tikrinimo planus, kurių tikslas – patikrinti, ar laikomasi šio reglamento. Šie planai apima visą susijusios valstybės narės geografinę teritoriją ir taikomi visoms vežamų atliekų patikroms, atliekamoms pagal 2 dalį, įskaitant subjektų ir įmonių, kelių ir geležinkelio transporto ir uosto siuntų patikrinimus. Į minėtus planus įtraukiama:

- (a) vežamų atliekų patikrinimų strategija ir tikslai, kuriuose nurodomi reikiami žmogiškieji, finansiniai ir kiti ištekliai;
- (b) rizikos vertinimas, apimantis konkrečius atliekų srautus ir neteisėto vežimo šaltinius, kuriame atsižvelgiama į tokius žvalgybos duomenis, kaip policijos tyrimai ir nusikalstamos veiklos analizė;
- (c) prioritetai ir aprašymas, kaip šie prioritetai pasirinkti, remiantis strategijomis, tikslais ir rizikos vertinimu;
- (d) informacija apie planuojamų patikrinimų, susijusių su atliekų vietomis, kelių ir geležinkelio transportu ir uosto siuntomis, skaičių ir rūšis;
- (e) užduočių paskirstymas visoms vežamų atliekų patikrinimuose dalyvaujančioms institucijoms;
- (f) įvairių patikrinimuose dalyvaujančių institucijų bendradarbiavimo priemonės ir
- (g) inspektorių mokymo techniniais ar teisiniais klausimais, susijusiais su atliekų tvarkymu ir atliekų vežimu, poreikio įvertinimas ir reguliarių mokymo programų numatymas.

Planai peržiūrimi bent kartą per metus ir prireikus atnaujinami. Peržiūrint vertinama, kiek įgyvendinti planuose nustatyti tikslai ir kiti elementai.

Pagal 2003 m. sausio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2003/4/EB dėl visuomenės galimybės susipažinti su informacija apie aplinką kompetentinga institucija šiuos planus paskelbia viešai¹⁵.“

c) įterpiamos šios 4a ir 4b dalys:

„4 a. Siekiant užtikrinti, kad siuntoje nėra atliekų, kaip apibrėžta 2 straipsnio 1 dalyje, kompetentinga institucija gali:

- i) tikrinti, ar numatyta tinkama siuntos apsauga nuo pažeidimo transportavimo, krovimo ir iškrovimo metu ir
- ii) įtarus neteisėtą vežimą, reikalauti, kad už siuntą atsakingas asmuo pateiktų važtaraščio ir sutarties, susijusios su medžiagos arba daikto pardavimu arba nuosavybės teisių perdavimu, kurioje būtų nurodyta, kad siunta skirta pakartotiniam naudojimui pagal 2 straipsnio 36 dalies apibrėžtį, kopijas ir įrodytų, kad medžiaga arba daiktas gerai veikia.

4b. Siekiant užtikrinti, kad siunta skirta naudojimo operacijoms, kurios atitinka 49 straipsnio nuostatas, kompetentinga institucija, įtarus neteisėtą vežimą, gali reikalauti, kad už siuntą atsakingas asmuo pateiktų sutartį, laišką ar kitą

¹⁵ OL L 41, 2003 2 14, p. 26.

naudojimo įmonės pasirašytą dokumentą, kuriame būtų nurodyti paskirties šalies įrenginiuose taikomi atliekų tvarkymo metodai, technologijos ir standartai.“

4) 59 ir 59a straipsniai pakeičiami taip:

59 straipsnis

Naudojimasis įgaliojimais

1. Įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami šiame straipsnyje nustatytais sąlygomis.
2. 26 straipsnio 5 dalyje nurodyti įgaliojimai Komisijai suteikiami neribotam laikotarpiui nuo šio reglamento įsigaliojimo datos.
3. Europos Parlamentas arba Taryba gali bet kuriuo metu panaikinti 26 straipsnio 5 dalyje nurodytus įgaliojimus priimti deleguotuosius aktus. Sprendimu dėl įgaliojimų panaikinimo nutraukiami tame sprendime nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus. Jis įsigalioja kitą dieną po sprendimo paskelbimo Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje arba vėlesnę jame nurodytą dieną. Jis nedaro poveikio jau galiojančių deleguotųjų aktų teisėtumui.
4. Apie priimtą deleguotąjį aktą Komisija nedelsdama vienu metu praneša Europos Parlamentui ir Tarybai.
5. Pagal 26 straipsnio 5 dalį priimtas deleguotasis aktas įsigalioja tik tuomet, jeigu per du mėnesius nuo pranešimo apie jį Europos Parlamentui ir Tarybai dienos nei Europos Parlamentas, nei Taryba nepareiškė prieštaravimų, arba jeigu iki to laikotarpio pabaigos tiek Europos Parlamentas, tiek Taryba pranešė Komisijai, kad jie nepareikš prieštaravimų. Europos Parlamento arba Tarybos iniciatyva tas laikotarpis pratęsiamas dviem mėnesiams.

59a straipsnis

Komiteto procedūra

1. Komisijai padeda komitetas, įsteigtas pagal Direktyvos 2008/98/EB 39 straipsnį. Tas komitetas – tai komitetas, kaip nustatyta Reglamente (ES) Nr. 182/2011.
2. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnis.“

2 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*. Jis taikomas nuo [xxxx m. sausio 1 d. arba xxxx m. liepos 1 d. priklausomai nuo to, kuri data yra ankstesnė praėjus bent šešiems mėnesiams po reglamento įsigaliojimo].

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje

*Europos Parlamento vardu
Pirmininkas*

*Tarybos vardu
Pirmininkas*